

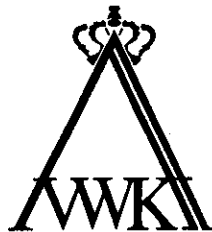
IURIS SCRIPTA HISTORICA

XIX

DE RECHTSGESCHIEDENIS VAN DE TWINTIGSTE EEUW
THE LEGAL HISTORY OF THE TWENTIETH CENTURY

Georges MARTYN, Dirk HEIRBAUT & Rik OPSOMMER (eds.)

Handelingen van het contactforum (21 november 2003)
'De rechtsgeschiedenis van de twintigste eeuw'
gesteund door het Vlaams Kennis- en Cultuurforum van de
Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten

WETENSCHAPPELIJK COMITÉ VOOR RECHTSGESCHIEDENIS
KONINKLIJKE VLAAMSE ACADEMIE VAN BELGIË
VOOR WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN

BRUSSEL
2006

KONINKLIJKE VLAAMSE ACADEMIE VAN BELGIË
VOOR WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN

Paleis der Academiën
Hertogsstraat 1
1000 Brussel, Belgium
[http: //www.kvab.be](http://www.kvab.be)

© Copyright 2006 KVAB
D/2006/0455/17
ISBN 90 6569 027 1
EAN 978906569027

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm
of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form,
by print, photoprint, microfilm or any other means
without written permission from the publisher.

Printed by Peeters - Herent - Belgium

VOORWOORD

Zoals met enkele andere delen van de reeks *Iuris Scripta Historica* het geval is, zijn in dit boek de bijdragen gebundeld van een colloquium van het Comité Rechtsgeschiedenis van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten. Op 21 november 2003 werd in de academiegebouwen te Brussel gedebatteerd over “*De geschiedenis van het recht in de twintigste eeuw*”. De ondergetekende organisatoren hadden het genoeg een schare eminente sprekers en hooggeleerde toehoorders te kunnen samenbrengen. De bijeenkomst en huidige publicatie werden door de Academie als contactforum erkend en dientengevolge financieel ondersteund, waarvoor onze dank.

De leidende gedachte achter het initiatief tot dit colloquium was de volgende. De twintigste eeuw ligt definitief achter ons. Vele - weliswaar meestal populariserende - boeken, webstekken en documentaires zijn samengesteld om, voor de algemene geschiedenis of voor bepaalde domeinen, een globaal overzicht te geven van wat er gebeurde. Het verdient aanbeveling om ook binnen de sector van de rechtsgeschiedenis een status quaestionis op te maken. In de eerste plaats kan dan gedacht worden aan heel algemene vragen als “is de twintigste eeuw wel een mogelijk apart te behandelen periode?”, “behoort de twintigste eeuw tot een groter tijdvak met gemeenschappelijke kenmerken of valt ze daarentegen uiteen in onderscheiden tijdsblokken?”, “welke zijn de grote tendensen in de rechtsontwikkeling?”, “krijgt het recht nieuwe rollen in de loop van de twintigste eeuw?”, “hoe zijn de formele rechtsbronnen ontwikkeld in honderd jaar tijd?”, “welke nieuwe rechtstakken doen hun intrede en zijn er ook rechtstakken die verdwijnen?”, “is de internationalisering en mondialisering typisch twintigste-eeuws?”,... Tijdens een voorgaand colloquium van de Academie is onderstreept dat, als de rechtsgeschiedenis een nuttige rol wil (blijven) spelen voor het onderwijs, zij verbindingslijnen moet trekken met het vigerend recht. Precies daarom is het nuttig dat de vakcollega's overleggen over klemtonen, breuklijnen en tendensen in de meest recente periode en dat voor verschillende rechtstakken.

Tijdens het colloquium hebben binnen- en buitenlandse sprekers hun visie over de evolutie van het recht (en dus niet van het eigen vakgebied, de rechtsgeschiedenis!) in de twintigste eeuw uit de doeken gedaan. Daarbij werd gepoogd om zowel de externe als de interne rechtsgeschiedenis van verschillende rechtstakken aan bod te laten komen, zowel van het Belgische als van het buitenlandse en internationale recht. Ze werden 's morgens ingeleid door Dr. Rik Opsommer en in de vooravond trok prof. Dirk Heirbaut enkele conclusies. Deze vonden hun plaats in de hierna volgende inleiding.

De editors,
Dirk Heirbaut
Georges Martyn
Rik Opsommer